

at jeg gjør det. Herved vil ofte bevirkes, at de Ubegageligheder, Præsten nu er udsat for, vilde blive langt mindre og i mange Tilfælde maaskee aldeles falde bort. Jeg kan heller ikke see, at det vilde være betænkeligt at sige, at han skulde være pligtig til at udføre disse Forretninger efter Valg af Forstanderskabet. Det er jo ikke Andet, end hvad der finder Sted med Hensyn til Formandsstillingen. Ifølge den nugældende Tilstand skal Præsten jo være Formand og udføre dennes Forretninger, naar han bliver valgt dertil af Forstanderskabet, medens dette dog kan vælge en Anden til Formand. Han vil altsaa ikke komme i nogen anden Stilling end den, han nu er i med Hensyn til at blive Formand, og, naar det har været passende, hvad jeg netop troer er passende, hvad jeg troer, at man overalt i Landet har glædet sig over, at man havde Frihed til at vælge ham til Formand og Frihed til at lade det være, da troer jeg ogsaa, at det Samme vil blive Tilfældet, naar man beslutter, at Forretningerne kunne overdrages ham eller ikke overdrages ham paa samme Maade. I alt Fald kan jeg da ikke see, at det skulde være mere ubegageligt for ham at være i den ene Stilling end i den anden.

Med Hensyn til § 8 skal jeg bemærke, at Udvalget har troet, at der kunde være meget god Grund til at give Forstanderskabet Leilighed til at skabe sig et Forretningsregulativ. Der maa dog omkring i Forstanderskaberne være vedtaget visse Regler, hvorefter de skulle udføre deres Forretninger, og der vilde dog vindes Noget, naar et saadant Regulativ var vedtaget, saaledes at det ikke kunde forandres uden med Samtykke af Amtsrådet; thi da vil, efterhaanden som der vælges nye Forstanderskaber, det samme Regulativ blive fulgt fremdeles, indtil der bliver gjort Indstilling til Amtsrådet om Forandring i et eller andet Punct. Nu kan man nemlig tænke sig, at der undertiden i det nyvalgte Forstanderskab kan være en overveiende Stemning for at følge en anden Fremgangsmaade end den, der blev fulgt af det forrige, — dette kan nemlig tænkes, uagtet der kun skeer nyt Valg for Halvdelens Bedkommende, idet der kan have været en Minoritet for den nye Fremgangsmaade,

som nu kan blive Majoritet, — og der vil da pludselig kunne bringes Forstyrrelse i Forretningerne. Hvad angaaer Udvalgets Forslag om at dele Valgfredsene, da har Udvalget ikke meent, at der vilde blive Tale om at benytte denne Paragraph, undtagen paa de Steder, hvor et stort og et meget lille Sogn høre sammen, og da forekommer det Udvalget, at der kan være Grund til, naar Amtsrådet vil give sit Samtykke, at indrømme, at et saadant lille Sogn kan blive en egen Valgfreds for sig. Det kan nemlig ikke nægtes, at Forstanderskabet for en Commune, der saaledes bestaaer af et stort og et lille Sogn, har i sin Magt at undlade at vælge Mænd af det lille Sogn, og, selv om de ikke ville dette, hvad jeg ikke troer, at de ofte ville, have de dog i deres Magt at vælge saadanne Mænd af det lille Sogn, som maaskee det lille Sogns Beboere ikke ønske. Jeg troer derfor, at det i saadanne Tilfælde vilde være heldigt, naar det kunde blive indrømmet det lille Sogn at vælge en lille Deel af det hele Forstanderskabs Medlemmer for sig, som da særligt kunde tilfredsstille det lille Sogns Beboere. Det er disse Grunde, der have bevæget Udvalget til at foreslaae denne Paragraph.

Tale: Jeg skal udtale min Anerkjendelse af den Maade, hvorpaa denne Sag er behandlet saavel fra Udvalgets som fra Indenrigsministerens Side. Det er ikke min Hensigt, endskjøndt jeg ikke føler mig tilfredsstillet ved, hvad der er skeet med Hensyn til det Punct, hvorom jeg udtalte mig ved første Behandling, at foreslaae noget Andet ved denne Behandling; men efter de Øtringer, der dengang faldt fra den ærede Indenrigsministers Side, skal jeg blot tillade mig et Par Ord i Anledning af det Punct, han da bragte paa Bane. Jeg troer, at det om ikke mange Aar vil vise sig, at man bliver nødt til, naar man har en alvorlig Interesse for at holde det Religiøse vedlige her i Landet, at gjøre en Adskillelse mellem det religiøse og det borgerlige Fattigvæsen. Det er vistnok en nødvendig Følge af den Udvikling, som har fundet Sted i denne Retning. Jeg er derfor ganske rolig i saa Henseende; skeer det ikke ved denne Lov, saa vil det om ikke mange Aar skee ved